

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

X Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 28 листопада 2024 року)

**Полтава
2025**

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**X Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції**

(м. Полтава, 28 листопада 2024 року)

**Полтава
ПУЕТ
2025**

УДК 001:378-053.6(082)

НЗ4

Друкується відповідно до Наказу по університету № 180-Н від 10 вересня 2024 року.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

Організаційний комітет конференції

Н. С. Педченко, голова організаційного комітету, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ;

Н. І. Манжура, заступник голови організаційного комітету, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ;

С. В. Гаркуша, д-р техн. наук, професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти ПУЕТ;

Т. П. Гудзь, д-р екон. наук, професор, директор Навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації ПУЕТ;

Ю. В. Перегуда, директор Міжнародного науково-освітнього центру;

А. С. Каченко, канд. техн. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;

В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ.

Редакційна колегія

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д-р іст. наук, професор, ректор ПУЕТ.

Заступник головного редактора – **Н. С. Педченко**, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Відповідальний редактор – **Л. М. Діденко**, в.о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

Наука і молодь у ХХІ сторіччі: збірник матеріалів
НЗ4 Х Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 28 листопада 2024 року). – Полтава : ПУЕТ, 2025. – 1127 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-478-9

У збірнику представлено тези учасників Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції «Наука і молодь у ХХІ сторіччі» за тематичними напрямками: «Біотехнології та біоінженерія», «Готельно-ресторанна та курортна справа», «Економіка», «Комп'ютерні науки», «Маркетинг», «Менеджмент», «Міжнародні економічні відносини», «Облік і оподаткування», «Освітні, педагогічні науки», «Особистий розвиток і лідерство», «Патріотичне виховання в сучасному педагогічному процесі як складова національної безпеки незалежної України», «Підприємництво та торгівля», «Право», «Публічне управління та адміністрування», «Туризм і рекреація», «Філологія», «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», «Харчові технології», «Якість вищої освіти: проблеми, виклики перспективи»

УДК 001:378-053.6(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-478-9

© Полтавський університет економіки і торгівлі, 2025

му страхування від воєнних ризиків для населення, бізнес-спільноти тощо. Даний Проєкт має за мету «захист страхових інтересів фізичних та юридичних осіб та спрямований на забезпечення відшкодування збитків, заподіяних таким особам внаслідок реалізації воєнних ризиків в Україні» [6].

Таким чином, у сучасних реаліях, страхування від воєнних ризиків повинно стати ключовим напрямом розвитку страхових компаній та вдосконалення регуляторної політики держави. Це необхідно для підвищення інвестиційної привабливості, захисту громадян, підтримки стабільності економіки та створення передумов для її відновлення.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт СК «ARX» [Електронний ресурс]. URL: <https://arx.com.ua/>.
2. Офіційний сайт СК «PZU Україна» [Електронний ресурс]. URL: <https://www.pzu.com.ua/>.
3. Офіційний сайт СК «ІНГО Україна» [Електронний ресурс]. URL: <https://ingo.ua>.
4. Офіційний сайт СК «VUSO» [Електронний ресурс]. URL: <https://vuso.ua/>.
5. Офіційний сайт СК «ТАС Life» [Електронний ресурс]. URL: <https://taslife.com.ua/lifemarket/strahuvannya-vid-vijskovyh-ryzykiv>.
6. Мінекономіки та НБУ презентували систему страхування воєнних ризиків [Електронний ресурс]. Урядовий портал, 2024. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/minekonomiky-ta-nbu-prezentuvaly-systemu-strakhuvannia-voiennykh-ryzykiv>.

СУЧАСНИЙ СТАН БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

В. В. Кильник, спеціальність Економіка, здобувач ступеня доктора філософії, група Е PhD тр-21

О. Ю. Прохоренко, спеціальність Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, група ФК м-21
Полтавський університет економіки і торгівлі

Кредитування банків – це важливий інструмент для фінансування розвитку бізнесу. В Україні за третій квартал 2024 року комерційні банки отримали 2 927 заявок від бізнесу на кредитування проєктів із відновлення енергетичної інфраструктури на загальну суму 66,2 млрд грн, з якої 17,7 % вже схвалено до видачі. Загальний обсяг кредитного портфеля банків в частині забезпечення енергетичних потреб сягає 3,4 млрд грн. Кошти

виділено на придбання та монтаж газопоршневих когенераційних установок, дизельних та бензинових генераторів та зведення СЕС. Цими проектами охоплено 21 область України [1, 2].

Енергетичні потреби населення банки теж не оминають увагою. Тільки за жовтень 2024 року українцям надано 1 тис. Кредитів загальним обсягом 176 млн грн кредитних коштів на забезпечення автономного та безперебійного енергопостачання споживчих та бізнес потреб. Утім, потреба цього сегменту кредитування є більшою у двічі [3].

Важливим для економіки України є підписання в червні 2024 року меморандуму про готовність фінансувати відновлення енергетики за сприяння Національного банку. Так, 20 комерційних банків, що тримають понад 85 % чистих активів надають пропозицію кредитування з урахуванням диверсифікованих потреб бізнесу різної величини. Наприклад, фізичні особи – підприємці можуть залучати фінансування у вигляді банківських кредитів для реалізації проєктів з будівництва сонячних, вітрових чи біогазових станцій, побудови газотурбінних та газопоршневих електростанцій, придбання промислових акумуляторів, накопичувачів тощо [3].

Щодо ефективності банківського кредитування, варто наголосити, що за три квартали поспіль у 2024 році комерційні банки отримали 118 млрд грн чистого прибутку. Це забезпечено за рахунок високої чистої процентної маржі у сферах банківського кредитування та залучення коштів. Так, із серпня 2024 року середня дохідність банківських кредитів стабілізувалася на фоні зростаючих обсягів їх видачі. З початку 2024 року обсяг валового кредитного портфеля банків у гривні розширився на 14,5 %, а чистий кредитний портфель зріс на 23,6 % Водночас кредитний портфель, що напрацьовується банками, володіє високими показниками якості, що обумовлює порівняно менші відрахування у резерви під кредитні ризики [3].

Зі свого боку Національний банк на час дії воєнного стану та року після його припинення або скасування з метою підтримки банківського кредитування економіки полегшив фінансування банками інвестиційних проєктів через спрощення оцінки кредитного ризику. Також, визнано ліквідним забезпечення банківських кредитів у вигляді енергообладнання, що є об'єктом придбання за рахунок кредитних коштів. Крім того, діятиме річний перехідний період на час упровадження нових вимог до капіталу банків. Це й надалі сприятиме збереженню простору для нарощування банківського кредитування в Україні.

Список використаних джерел

1. Гудзь Т. П., Герчіков М. О. Банківська система України в умовах війни. Науковий вісник ОНЕУ. 2023. № 1/2. С. 53–58.
2. Гудзь Т. П. Фактори розвитку банківського кредитування підприємств в Україні. Науковий вісник ОНЕУ. 2021. № 7/8. С. 24–32.
3. Національний банк України [Електронний ресурс] : офіційний сайт. URL: <https://bank.gov.ua/> (дата звернення: 07.11.2024).

ПРОБЛЕМИ КАПІТАЛІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

А. Ю. Кліпацька, спеціальність Фінанси, банківська справа та страхування, група ЕФ-4

Н. М. Ткачук, канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Капіталізація банківських установ є одним із ключових показників їхньої фінансової стабільності та здатності витримувати зовнішні економічні виклики. Недостатній рівень капіталізації може призвести до обмеженої ліквідності банків, підвищення ризику дефолту, а також зниження довіри інвесторів та вкладників, тому це питання є особливо актуальним в умовах економічної нестабільності та кризових явищ, коли банківські установи потребують достатнього рівня власного капіталу для підтримки стабільної роботи та виконання своїх зобов'язань перед клієнтами.

На нашу думку, банківський капітал слід розглядати як комплексну економічну категорію, що відображає систему економічних відносин, які виникають у процесі формування, розподілу та використання фінансових ресурсів банку з метою забезпечення його фінансової стійкості, покриття ризиків та розвитку банківської діяльності. При цьому особливе значення має не лише кількісна, а й якісна характеристика банківського капіталу, що визначає його здатність виконувати захисну, оперативну та регулюючу функції.

Аналіз сучасного стану банківської системи свідчить про наявність низки взаємопов'язаних проблем, які негативно впливають на рівень капіталізації банківських установ та їх здатність протистояти фінансовим ризикам.

Ільницький С. О., Педченко Н. С. Адаптивне управління фінансовим станом підприємства як фактор забезпечення його конкурентоспроможності	948
Ісак Е. Ю., Чуй І. Р. Процес автоматичного відшкодування ПДВ та його сучасні проблеми	951
Капітанець В. В., Соколова А. М. Система страхування від воєнних ризиків	953
Кильник В. В., Прохоренко О. Ю. Сучасний стан банківського кредитування в Україні	956
Кліпацька А. Ю., Ткачук Н. М. Проблеми капіталізації банківських установ та шляхи їх подолання	958
Козак В. О., Борисюк О. В. Особливості розвитку страхового ринку в умовах військового стану	960
Коржук В. В., Ткачук Н. М. Криптовалюта в сучасній грошовій системі та економіці держави	963
Лащук Т. Р., Ткачук Н. М. Управління портфелем цінних паперів банку: проблеми та перспективи	966
Літвіченко Ю. В., Виговський Д. Л. Фінансово-економічні методи протидії фінансуванню тероризму	969
Мазур А. В., Власюк Н. І. Проблеми та напрями реформування митної справи в Україні	972
Машиаляр О. В., Ткачук Н. М. Банківський сектор України в сучасних умовах розвитку	974
Машиаляр О. В., Синчак В. П. Фондовий ринок та його практичне значення	977

Наукове видання

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**X Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції**

(м. Полтава, 28 листопада 2024 року)

Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 65,5.
Зам. № 380/2249.

Видавець і виготовлювач
Полтавський університет економіки і торгівлі
к. 48, вул. Івана Банка, 3, м. Полтава, 36003.
E-mail: pvv.puet@gmail.com.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 8076 від 28.02.2024 р.89